

La pulcritud de la llei

Quan més distrets ens tenien amb la conflictiva situació dels Balcans, amb els focus perillosos a diversos indrets del món, amb les difícils converses per a arribar a un pacte social i amb l'eclipsi de sol més important del mil.leni, vet aquí que el jutjat de primera instància número 7, de Barcelona, fa irrupció a la impensada i ens trau la son de les orelles. La sentència que condemna com a plagia-ria la Fundació Enciclopèdia Catalana, per haver tingut com a font el Diccionari General de la Llengua, de Pompeu Fabra, és sensacio-nal.

Si aquest veredicté esta-bleix jurisprudència (em sembla que se'n diu així) es-tem perduts. Jo mateix, sense anar més lluny, he de reconèixer que m'he servit del *Fabra* com a font. ¡Crec que sort n'he tingut! Fins ara, les vegades que un bon corrector m'ha esmenat la plana, és perquè involuntariament m'he allunyat del *Fabra*. ¿Què em passarà a partir d'aquests mo-ments històrics?

Vés per on els defensors del català *light* les han vistes venir. A mesura que es vagi imposant un llenguatge que no és ben bé català ni castellà, els seus partidaris no hauran de pa-gar drets al *Fabra* ni al diccio-nari de la *Real Academia de la Lengua Española*. Dins a-questa perspectiva, qui sap si el senyor Amadeu Fabregat no és visionari del futur que ens espera. En inventar-se un

llenguatge propi no feia altra cosa que guardar la seva vin-ya amb una por molt justifi-cada.

L'idioma català, segons el jutjat de primera instància número 7, de Barcelona, de- via tenir un inventor. Per l'es-til de l'esperanto, si anem a comparar. Aleshores, a dreta llei, cal respectar escrupulo-sament els interessos de l'in-ventor.

No he pogut saber en quin idioma està redactada la sentència que condemna els presumptes plagiaris. ¿No podria ésser que els senyor magistrats, amb tota la bona fe d'aquest món, haguessin incorregut en el mateix delic-te que condemnen?

Pere Calders

Naturalitats

É s misteriosíssim, si més no en aparença, el que els passa als estats euro-peus actuals: no semblen gens decidits a mantenir per les ar-mes els seus germans en perill –Iugoslàvia, Txecoslovàquia, la Unió Soviètica–.

Amb les excepcions que es vulgui, la idea que teníem in-culcada, i que no paraven de recordar-nos a la dreta –i so-bretot, llastimosament, a l'es-querra– és que qualsevol vel.leïtat alliberadora de na-cions era condemnada al fracàs, per raons estrictament pragmàtiques: perquè, amb les armes, era més fort el més fe-ble dels estats que no la més esponerosa de les nacions, per ell mateix i perquè estats amb estats no es mossegaven.

Que ara els estats euro-peus no acabin de de-cidir-se, com fins ara mateix, a fer servir les armes per defensar-se els uns els al-tres, alguns ex-perts ho atribuei-xen al fet que això era pura propaganda, i que bé que es robaven els uns als altres continuament; i ens posen molts exemples, d'Irlanda a Txecoslovàquia passant per Iugoslàvia i conti-nuant per pràcticament tots els altres. Tenen raó, és clar: era mentida, que les fronteres eren intangibles, i que les inde-pendències fossin utòpiques.

El que ja comença a ser un altre fet és que si durant molts anys les masses indiscrimina-des ens ho creïem, en canvi ara aquetes mateixes masses indiscriminades comencem a no creure-nos-ho, sobretot després del que hem vist amb

les dues Alemanyes fetes una, el daltabaix de l'església co-munista, les carasses dels paï-sos bàltics a l'ós rus i les dels països diguem-ne encara iu-goslaus al seu estat. Ens ho comencem a creure i, ep, com-encen a deixar que ens ho creguem.

¿Qui és el sant baró que ens permet de començar a dubtar de la invencibilitat dels estats, i de la conveniència de les lli- bertats nacionals? Tenint en compte que patriotes només n'hi ha a les nacions, i que els estats fins ara ferotges eren dominats per persones droga-des pel diabòlic vici del poder d'unes persones, aquests vicio-sos, el rebuig de la humanitat, són tan espavilats com sempre i han decidit posar-se al da- vant dels que, ja fa anys, han rumiat que els es- tats ja han fet el seu fet i comen- cen a estructurar un superestat, a partir del qual dominar encara més territori.

És allò que els ex-perts en diuen l'Europa dels estats, que en realitat seria un superestat. No cal dir que els que han maldat per contro-lar els estats actuals, els vicio-sos del poder d'unes persones sobre unes altres, la malaltia diabòlica, pretendran conti-nuar en el mateix paper.

Diu el refrany que a cada bu-gada es perd un llençol. A veure si, aprofitant la muda del poder, les masses indiscri-minades poden recuperar un altre llençol. I així anar fent. Fins a la fi dels segles. Amén.

Ramon Barnils

